

بیماری هاری چیست؟

اهمیت بیماری هاری:

هاری یکی از بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان و یک بیماری حاد ویروسی سیستم اعصاب مرکزی است که مخصوص گوشتخواران اهلی و وحشی بوده و انسان و سایر حیوانات خونگرم پستاندار بطور تصادفی و غالباً از طریق گزش به آن مبتلا می‌شوند. میزان کشندگی بیماری بسیار بالا و صد درصد است بطوری که پس از ظهور علائم بالینی چه در انسان و چه در حیوان، درمان امکان پذیر نبوده و مرگ اجتناب ناپذیر خواهند بود.

راه های انتقال بیماری هاری :

- * گاز گرفتن و پنجه کشیدن توسط حیوان هار که اصلی ترین راه انتقال نیز می باشد. در بزاق سگ و گربه هار ۳ تا ۱۰ روز قبل از علائم بالینی ویروس وجود دارد و می تواند بیماری را انتقال دهد. پنجه های آلوده به بزاق در گربه هار به علت لیسیده شدن توسط گربه، همانند دندان سگ و گرگ ، می تواند آلوده به ویروس هاری باشد .
- * پوست؛ از طریق پوست سالم، هاری سرایت پذیر نیست؛ ولی کوچکترین خراش و یا زخم در پوست، این بیماری را انتقال می دهد.
- * نسوج مخاطی؛ ویروس هاری از طریق مخاط آلوده نیز به انسان و حیوان های دیگر منتقل می شود. بنابراین سگ ها و گربه های به ظاهر سالم که در اواخر دوره نهفتگی بیماری هاری هستند و هنوز علائم بالینی هاری در آنها ظاهر نشده است، از طریق لیسیدن لب، چشم، و بینی کودکانی که با آنها بازی می کنند بیماری هاری را انتقال می دهند.
- * راه تنفسی خصوصاً در غارهایی که خفاشهای آلوده زندگی می کنند .
- * راه گوارشی از طریق خوردن حیوانات تلف شده توسط حیوانات گوشتخوار.
- * انتقال از راه جفت و پیوند اعضا
- * وسایل آلوده؛ ویروس هاری بسیار حساس است و در مقابل نور و خشکی به سرعت از بین می رود بنابراین هاری از طریق وسایل آلوده فقط در موارد استثنایی منتقل می شود.
- * انسان به انسان؛ تا به حال موارد محدودی انتقال هاری از انسان به انسان از طریق پیوند اعضا در دنیا گزارش شده است .

اقداماتی که باید برای افرادی که مورد گزش قرار گرفته اند انجام گیرد :

- ۱- زدودن و خارج کردن ویروس هاری از محل زخم؛ این عمل که به طریق فیزیکی و شیمیایی انجام می شود، مهمترین اقدام در درمان پیشگیری از ابتلا به هاری است. اگر بتوان فوری و در ساعات اولیه پس از گزش با آب تمیز و صابون، لابه لای زخم را حداقل به مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه به طور عمیق شستشو و در جریان آب روان قرار داد کمک بسیار موثری در دفع و خارج کردن ویروس از زخم خواهد داشت.
- ۲- خارج کردن کف صابون از لابه لای زخم؛ با استفاده از شیلنگ آب یا پیستوله آب پاش کف صابون را بطور کامل از لابه لای زخم خارج کنید. زیرا باقی ماندن صابون بعضی مواد ضد عفونی کننده را که بدنبال شستشو مورد استفاده قرار خواهد گرفت را خنثی می کند.
- ۳- تزریق سرم ضد هاری؛ سرم ضد هاری به کسانی تزریق می شود که دارای یک یا چند گزیدگی یا خراشهای عمیق جلدی (خراشی که در آن خون دیده شود) یا آلوده شدن غشای مخاطی با بزاق و یا خراش های سر و صورت و گردن باشند
- ۴- تزریق واکسن ضد هاری:
واکسن کشت سلولی در پنج نوبت روزهای صفر، سه، هفت، چهارده، سی و به صورت عضلانی و حتما در عضله دلتوئید بازو تزریق می شود. در اطفال کمتر از ۲ سال در ناحیه فوقانی و جانبی ران تزریق می شود. هرگز نباید واکسن هاری در عضله سرین تزریق شود.
- ۵- تزریق سرم و واکسن ضد کزاز (توام یا ثلاث) بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری
- ۶- آنتی بیوتیک تراپی ؛ علاوه بر شستشوی زخم و تزریق واکسن و سرم ضد هاری به منظور پیشگیری از عفونت های ثانویه تجویز آنتی بیوتیک مانند کوآموکسی کلاو و یا هر آنتی بیوتیک دیگر توسط پزشک ضروری است
- ۷- تحت مراقبت قرار دادن حیوان مهاجم ؛ در صورتی که حیوان مهاجم سگ یا گربه و در دسترس باشد بایستی ۱۰ روز آنرا بسته و تحت نظر قرار داد . در این مدت آب و غذای کافی به او داد . در صورتی که حیوان طی این مدت تلف شد و یا علائم هاری نشان داد به احتمال زیاد مبتلا به هاری بوده و بایستی واکسیناسیون ضد هاری تا پنج مرحله ادامه داد و نمونه مغزی حیوان جهت آزمایش به انستیتو پاستور فرستاد . در صورت عدم بروز علائم هاری در حیوان و زنده بودن آن، به طور قطع مبتلا به هاری نیست و باید واکسیناسیون فرد حیوان گزیده قطع گردد.
- ۸- نمونه برداری از حیوان مهاجم مشکوک

مرکز شبانه روزی درمان پیشگیری هاری در شهرستان کوار در مرکز بهداشتی درمانی امیرالمومنین واقع می باشد . همشهریان گرامی در صورت هر گونه حیوان گزیدگی به شماره همراه ۰۴۹۱۷۹۱۶۷۰۴ آقای محمودی تماس حاصل فرمایید.

هادی کلاری-کارشناس پیشگیری و مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت کوار